

Győri Ítéltábla
Gf.IV.20.157/2018/5/I. szám

A Győri Ítéltábla a dr. Posta Attila ügyvéd által képviselt **felperesnek** a dr. Nagy Noémi ügyvéd által képviselt **alperes** ellen ingó dolgok kiadására kötelezés iránt indított perében a Győri Törvényszék 2017. november 30. napján kelt G.20.861/2014/139. számú - 146. számú végzésével kijavított - ítélete ellen a felperes által 142. sorszám alatt és az alperes által 143. sorszám alatt benyújtott fellebbezések folytán megtartott tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság kijavított ítéletének megfellebbezett rendelkezéseit az alábbiak szerint részben megváltoztatja:

Az alperes felperes javára való marasztalását a per főtárgya tekintetében 61.674.143 (hatvanegymillió-hatszázhetvennégyezer-egyszáznegyvenhárom) forintra és ennek 2010. május 4-től 2013. június 30. napjáig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt mértékű, míg 2013. július 01. napjától a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat 8 %-ponttal növelt mértékű késedelmi kamatára leszállítja.

Az elsőfokú ítéletnek a perköltségviselésre irányuló valamennyi rendelkezését mellőzi.

Kötelezi az alperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg a felperesnek 2.785.800 (kettőmillió-hétszáznyolcvanötezer-nyolcszáz) forint első- és másodfokú perköltséget.

A felperes 27.000 (huszonhétezer) forint, az alperes 273.000 (kétszázhetvenháromezer) forint feljegyzett viszontkereseti illetéket köteles megfizetni az államnak az illetékügyben eljáró hatóság felhívására és számlájára.

Köteles a felperes 8 napon belül - leletezés terhével - leróni 1.250.000 (egymillió-kétszázötvenezer) forint csatlakozó fellebbezési illetéket.

Az eljárás során ezt meghaladóan felmerült költségeiket a felek maguk kötelesek viselni.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az irányadó tényállás szerint a felperes termelési értékesítési szövetkezet, amelynek a végleges elismerésére a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium 219/1/2009. sz. 2009. február 25. napján kelt határozatával került sor /80/F/3. sz. irat/.

A felperes alapszabályának I. fejezet 1. pontja rögzíti a szövetkezet célját, mely többek között, -

hogy segítse elő tagjaik jövedelmező gazdálkodását, valamint szervezett keretek között biztosítsák a piacra jutás és értékesítés elérhető legmagasabb jövedelmet nyújtó formáit.

A 17. pont szerint a tag a szövetkezetnek az igazgatóság és a felügyelő bizottság egyetértésével megállapított átmeneti likviditási nehézségei vagy beruházáshoz, fejlesztéshez szükséges forrás bevonásának szüksége esetén küldöttgyűlési határozat keretei között kölcsönt nyújthat /tagi kölcsön/, ha vagyoni hozzájárulását már teljes mértékben szolgáltatotta. A kölcsön lejáratának, visszafizetésének ütemezését a folyó termelési ciklusból kiindulva kell meghatározni. A kölcsön ügyleti kamata a mindenkorin jegybanki alapkamat plusz 2 %. Az itt nem szabályozott kérdéseket részleteiben a szövetkezet és kölcsönt nyújtó tag közötti megállapodásban kell rendezni. A megállapodást írásba kell foglalni.

A felperes alapszabálya 19. pontja szabályozza a szövetkezet és a tag gazdasági együttműködését. Ennek körében rögzíti, hogy az éves üzleti tervektől függetlenül magába foglalja az együttműködés a tagok mezőgazdasági termelésének integrátori jelleggel történő megszervezését és elősegítését, továbbá gépekkel, eszközökkel, szaktanácsadással és egyéb eszközökkel történő szolgáltatások biztosítását. A gazdasági együttműködés során a tag a tulajdonában álló gépeket, berendezéseket, eszközöket a szövetkezet használatába adhatja. A tagok mindezek ellátásában személyesen is közreműködnek. A szövetkezet a tagjaival folytatott gazdasági együttműködés során nem törekszik saját nyereségre.

Az alperes 2013. december 31. napjáig a felperesi szövetkezet tagja volt.

A felperes állami támogatás felhasználásával és az alperes részbeni finanszírozása mellett 2006. évben 3 db traktort, míg 2007. évben 2 db traktort és 2 db gyümölcsrázót szerzett be. Az alperes az önerőhöz 36.417.042.- Ft tagi kölcsönt nyújtott, melyből 2007. április 2. napján 4.800.000.- Ft-ot a felperes visszafizetett. Ezen túlmenően az alperes 3.372.480.- Ft értékű meggyet szállított be a ... Kft-nek.

A felperes 2007. augusztus 5. napján a felek által aláírt megállapodással ingyenes használatba adta az alperes részére a tulajdonát képező ... 2006/003 gyári számú gyümölcsrázó gépet, valamint a ... típusú ... gyári számú gyümölcsrázógépet. A tárolási nyilatkozat 2. pontja szerint az alperes ezen gépek esetleges elszállítását semminemű indokkal nem tilthatja meg a felperesnek. A felek között 2007. december 1. napján ugyanilyen tartalmú tárolási nyilatkozat született 5 db. mezőgazdasági vontató tárgyában is.

A felperes képviselője 2008. június 12. napján felszólította az alperest, hogy egy megállapodásban vállalt tagi kölcsönt 2008. június 20. napjáig fizessen meg. Ennek elmaradása esetén a felperes kérte a gépek visszaszállítását.

Az alperes képviselője 2008. július 16. napján jelezte, hogy nincs olyan felperesi tulajdonban lévő gép a birtokában, amelyet jogosulatlanul használna. A felperes 2008. augusztus 01. napján felszólította az alperest, hogy a gépeket 2008. augusztus 06. napjáig szállítsák vissza a felperes telephelyére. A felszólításban nevesített gépek: 5 vontató és egy gyümölcsrázó gép volt.

Az alperes a gépek visszaadását az általa nyújtott tagi kölcsön elszámolásához kötötte, továbbá 2008. augusztus 27. napján kinyilvánította, hogy a gépeket jogszerűen használja és később igényt tart azok tulajdonjogára.

A felperes 2008. szeptember 5. napján a traktorokhoz tartozó forgalmi engedélyeket és a ... típusú traktorokhoz tartozó kulcsgarnitúrát elhozta az alperes telephelyéről és a felvett jegyzőkönyvben az alperes elnöke elismerte a felperes tulajdonjogát.

A felperes 2008. november 05. napján kelt levelében jelezte az alperesnek, hogy a jogellenes állapot bekövetkeztétől használati díjat fog felszámítani.

A felperesi szövetkezet igazgatótanácsa 2010. január 18. napján meghozta a IV/2010. (I.18.) számú határozatot, mely a felperes tulajdonát képező, de tagi használatban lévő vagyontárgyakra használati díjakat állapít meg: a traktorokra 25.000.- Ft + ÁFA/nap/traktor, míg a rázógépekre 140.000.- Ft +

ÁFA/nap/gép, illetve 6.000.000.- Ft + ÁFA/év/gép. A határozat rögzítette, hogy azok a tagok, akik 2009. évben a felperesen keresztül nem forgalmaztak terméket, a határozatban rögzített használati díj 100 %-át kötelesek fizetni mindaddig, amíg a felperes per-, és tehermentes rendelkezési joga és akadálymentes birtoklása meg nem valósul. A határozat kitért arra is, hogy amennyiben a döntéssel érintett tag a határozat tárgykörébe eső vagyontárgyat az értesítés kézhezvételétől számított 15 napon belül a felperesnek működőképes állapotban visszaszolgáltatja, úgy a díjfizetési kötelezettség nem érvényesíthető.

A felperes az alperest 2010. január 26. napján értesítette a határozatban foglaltakról és közölte a díjtételeket az alábbiak szerint: Az alperes a birtokában lévő 5 db traktor után 25.000.- Ft/naptári nap összegű használati díjat köteles fizetni, míg a gyümölcsrázó után 6.000.000.- Ft/év összegű használati díjat köteles fizetni. Az értesítés tartalmazta, hogy a díjfizetési kötelezettség az értesítés keltétől számított 8. nappal kezdődik. Az alperes a határozatot 2010. január 28. napján átvette, azonban a gépeket nem szolgáltatta vissza, azokat továbbra is a birtokában tartotta.

A felperes a 2009. március 12. napján benyújtott keresetében az 5 db vontató és a ... gyári számú gyümölcsrázógép kiadása iránt indított pert. A Győri Törvényszék a G.20.224/2009/73. sz. részítéletével kötelezte az alperest, hogy az 5 db traktort és a ... gyári számú gyümölcsrázógépet adja a felperes tulajdonába.

A Győri Ítéltábla Gf.IV.20.271/2011/4. sz. részítéletével az elsőfokú bíróság részítéletét 2011. december 14. napján helyben hagyta. Az ítélet rögzítette, hogy az 5 db traktor és két rázógép beszerzését az alperes részbeni finanszírozása biztosította, a felperes az alperes által állított kötelezettségektől mentesen szerzett tulajdonjogot a dolgok felett, a gépek alperes részére történő rendelkezésre bocsátására - visszavonásig - a felperes alapszabályban foglalt céljainak megvalósítása, a tagok gazdasági tevékenységének előmozdítása érdekében, a tulajdonost a Ptk.112§/1/ bekezdésében megillető rendelkezési jog keretében került sor. A másodfokú határozat azt is rögzítette, hogy a felperes felszólítását követően az alperes jogcímet nem tudott igazolni a gépek birtokban tartására.

A Kúria Pfv.I.20.706/2012/4. sz. részítéletével az első- és másodfokú határozatokat hatályában fenntartotta és rögzítette, hogy a perben az alperes nem tudta bizonyítani, hogy jogosult a gépek birtoklására és használatára.

Az alperes csak ezt követően, 2012. február 07. napján adta át ténylegesen a mezőgazdasági gépeket a felperesnek.

Az átadás-átvételtől jegyzőkönyv készült, melynek adatai szerint a ... frsz-ú erőgép óraállása 3051, a ... frsz-ú erőgép üzemóraállása 1392, a ... frsz-ú erőgép üzemóra állása 2290 üzemóra volt. A ... frsz-ú jármű üzemóraállása 4541, a ... frsz-ú gépe 3530 üzemóra volt, ez átlagosan 4036 üzemóra kihasználtságot jelentett.

A G.20.224/2009. számú perben az alperes viszontkeresetet terjesztett elő az általa nyújtott tagi kölcsönök visszafizetése, illetve a felperes által okozott károk megtérítése iránt. A Győri Törvényszék a G.20.224/2009/108. sz. ítéletével kötelezte a felperest 39.494.522.- Ft tagi kölcsön címén való visszafizetésére, egyebekben a viszontkeresetet elutasította. A Győri Ítéltábla Gf.IV.20.095/2014/9. sz. határozata az elsőfokú ítélet megfellebbezett részét hatályon kívül helyezte. A tagi kölcsönök visszafizetése körében új eljárásra utasította az elsőfokú bíróságot, míg a kártérítési igény elutasítása fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett.

A tárolási nyilatkozatok érvénytelenségének megállapítása iránt az alperes pert indított, azonban ez nem vezetett eredményre. A Győri Törvényszék a 2.Gf.20.722/2016/7. számú végzésével a Győri Járásbíróság G.20.826/2015/24. számú ítéletét hatályon kívül helyezte és a pert megszüntette. A jogerős másodfokú végzés rögzítette, hogy a tárolási nyilatkozatok érvényessége körében a Győri

Törvényszék G.20.224/2009. számú ügyében megszületett felsőbírósági határozatok állást foglaltak, így azok érvényességének ismételt megtámadására nincs mód. A határozat azt is rögzítette, hogy a tárolási nyilatkozatokkal szembeni megtámadási kifogást a Győri Ítéltábla elbírálta és ennek kapcsán megállapításokat tett. A Kúria határozata pedig rögzítette, hogy az uniós források terhére nyújtható támogatásokkal kapcsolatos jogi szabályozásnak nem volt jelentősége, az azokban foglalt rendelkezések megsértésével kötött ügyletek önmagukban nem minősülnek semmisnek.

A felperes keresetét a P.20.829/2014. számú ügyben terjesztette elő, mely keresetlevelet a Győri Törvényszék a 2. számú végzésével 2014. november 20. napján jelen ügyhöz egyesített.

* * *

A felperes módosított keresetében elsődlegesen kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest a 2008. 08.01.-től 2010. 02.06. napjáig terjedő időszakra 54.661.200.- Ft elmaradt használati díj, 7.026.339.- Ft elmaradt európai uniós támogatás, valamint 7.637.325.- Ft elmaradt tagi működési hozzájárulás és ezen összegek járulékainak megfizetésére. A 2010. február 07. napjától 2012. február 07. napjáig terjedő időszakra az igazgatótanácsi határozat alapján kérte az alperest 129.157.500.- Ft és járulékai megfizetésére kötelezni.

A felperes másodlagos kereseti kérelmében 2008. augusztus 1. napjától 2012. február 07. napjáig mindösszesen 127.542.800.- Ft elmaradt használati díj, 16.394.791.- Ft európai uniós támogatás, továbbá 17.820.425.- Ft működési hozzájárulás és járulékaik megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

A felperes az alperes tagi kölcsön visszatérítése körében előterjesztett viszontkeresetét részben elismerte, azonban az összecszerűség körében kérte figyelmen kívül hagyni a beszállított meggy ellenértékének elszámolását, arra figyelemmel, hogy ez nem volt tagi kölcsön, illetve az összeg a felpereshez nem folyt be és ezzel nem köteles elszámolni az alperes felé. A kamatfizetés kezdő időpontját vitatta, míg az igazgatósági határozat érvénytelensége körében előterjesztett viszontkereset elutasítását kérte.

Az alperes a kereset teljes elutasítását kérte és kétirányú viszontkeresetet és ellenkérelmet terjesztett elő.

Viszontkeresetében tagi kölcsön címén 36.117.042.- Ft és ezen összegben belül 28.917.042.- Ft után 2006. december 14. napjától, míg 12.000.000.- Ft után 2007. szeptember 15. napjától számított kamat megfizetésére kérte kötelezni a felperest.

Ugyancsak tagi kölcsönként kívánta érvényesíteni a meggy ellenértékét (3.372.480.- Ft) és ennek 2007. szeptember 19. napjától számított kamatát.

A felperes igazgatótanácsi határozata érvénytelenségének megállapítását kérte a Ptk. 200§. /2/ bekezdésére alapítva.

Ellenkérelmében az alábbiakra hivatkozott:

- a gépek beszerzéséhez az alperes a felperes által állítottnál magasabb arányban biztosította az önerőt, és a felperes az önerővel fedezett részben nem gyakorolhatja a tulajdonosi jogokat,
- a gépeket ténylegesen az alperes nem tudta használni, illetve bizonyos időszakokban a gépek forgalmi engedélyeivel, és kulcsaival sem rendelkezett, illetve a műszaki vizsgáztatás is elhúzódott,
- a perbeli gyümölcscrázógép nem a felperes tulajdona,
- a felperes tulajdonszerzése a jogszabály erejénél fogva korlátozott volt,
- a felperes az alperes által felajánlott egyezsége nem fogadta el.

* * *

A törvényszék a fellebbezéssel támadott - kijavított - ítéletében kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperes javára a 2008. augusztus 01. napjától 2010. február 07. napjáig terjedő időszakra használati díj címén 15 napon belül 14. 622. 268.- Ft tőkét és ezen összegnek 2009. május 04. napjától 2013. június 30. napjáig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt összegű késedelmi kamatát, míg 2013. július 01. napjától a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat 8 %-ponttal növelt összegével azonos mértékű késedelmi kamatát.

Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperes javára a felperes IV/2010. (I.18) sz. igazgatótanácsi határozata alapján 15 napon belül 129.157.500.- Ft tőkét és ezen összegnek 2011. 02. 07. napjától 2013. június 30. napjáig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt összegű késedelmi kamatát, míg 2013. július 01. napjától a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat 8 %-ponttal növelt összegével azonos mértékű késedelmi kamatát.

Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította.

Kötelezte a felperest, hogy tagi kölcsön elszámolása címén fizessen meg az alperes javára 15 napon belül 39.489.522.- Ft tőkét és ennek kamatát az alábbiak szerint:

- 24.117.042.- Ft tőke után 2006. december 15. napjától 2013. június 30. napjáig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt összegű késedelmi kamatát, míg 2013. július 01. napjától a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat 8 %-ponttal növelt összegével azonos mértékű késedelmi kamatát.

- 12.000.000.- Ft tőke után 2008. augusztus 01. napjától a 2013. június 30. napjáig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt összegű késedelmi kamatát, míg 2013. július 01. napjától a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat 8 %-ponttal növelt összegével azonos mértékű késedelmi kamatát.

- 3.372.480.- Ft tőke után 2008. augusztus 01. napjától a 2013. június 30. napjáig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt összegű késedelmi kamatát, míg 2013. július 01. napjától a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat 8 %-ponttal növelt összegével azonos mértékű késedelmi kamatát.

Ezt meghaladóan az alperes tagi kölcsönök visszafizetése körében előterjesztett viszontkeresetét elutasította.

Az igazgatótanácsi határozat érvénytelensége körében előterjesztett viszontkeresetet elutasította.

Kötelezte az alperest, hogy perköltség címén fizessen meg a felperes javára 15 napon belül 1.050.000.- Ft illetéket, továbbá 5.732.800.- Ft + ÁFA ügyvédi munkadíjat és szakértői díj különbözetként 238.959.- Ft-ot.

Kötelezte a felperest, hogy az illetékügyben eljáró hatóság felhívására 300.000.- Ft feljegyzett illetéket fizessen meg az állam javára.

Kötelezte a felperest, hogy perköltség címén fizessen meg az alperes javára 2.600.000.- Ft + ÁFA ügyvédi munkadíjat.

Határozata indokolásában mindenekelőtt rögzítette, hogy a felek jogviszonyát az 1959. évi IV. tv. szabályai szerint kellett elbírálni, a jogvita elbírálása során a gazdasági társaságokról szóló 2006.évi IV. tv., illetve szövetkezetekről szóló 2006.évi X. tv. rendelkezéseire is figyelemmel kellett lenni.

A felperes 2008. augusztus 1-től 2010. augusztus 6-ig terjedő időszakra érvényesített használati díj-

igényét - a szakértői bizonyítás eredményeként, az üzemóra alapú elszámolás alapján - 14.622.268.- Ft erejéig ítélte alaposnak. Kifejtette, hogy a felek között a használat tekintetében érvényes megállapodás jött létre, amelyből fakadóan az alperesnek kötelezettsége keletkezett arra nézve, hogy a gépeket a felperes felszólítására átadja és azokat semmilyen indokkal ne tartsa vissza. A berendezések visszaadását az alperes megtagadta. Az alperes rosszhiszemű birtokos volt, a birtoklásra jogcímet igazolni nem tudott /Kúria Pfv.I.20.706/2012/4. sz. határozata/. Az érvényes tárolási nyilatkozatok alapján a gépek elszállítását semmilyen indokkal nem akadályozhatta meg. A rosszhiszemű birtokos a birtoklás elvonásával okozott kárért a kártérítés általános szabályai szerint felel. A rosszhiszemű birtoklás ténye önmagában károkozó magatartás és ezzel ok-okozati összefüggésben keletkezett a felperes által érvényesíteni kívánt kár, azon belül a használati díj. Az alperes a rosszhiszemű birtoklással elvonta a felperesi tulajdonos azon jogát, hogy a perbeli gépeket használja, illetve azt más tagok rendelkezésére bocsássa és ezáltal termeljen és a beszállítói kontingenst biztosítsa, illetve a felperesi szervezet működése érdekében hasznot termeljen.

A használat jogának elvonását a használati díj hivatott kiegyenlíteni, melynek mértékét erre az időszakra a beszerzett szakvélemény támasztja alá.

Az alperes ellenkérelme tekintetében kifejtette, hogy a tulajdonosi jogosítványok - függetlenül az alperes által teljesített beszerzési hozzájárulás mértékétől - teljes egészében a felperest illették meg. Az alperes által biztosított önerő visszatérítésére az alperesnek keletkezett igénye, melyet a perben viszontkeresetként elő is terjesztett. A perbeli gépek feletti tulajdonjog a felperesé volt, így megillette minden, a tulajdonjogból fakadó teljes körű jogosultság és védelem.

Nem ítélte érdemben alaposnak azt a védekezést sem, mely szerint az alperes bizonyos időszakokban nem tudta a gépeket használni, mivel el volt zárva a forgalmi engedélyektől, illetve a kulcsoktól is. Kifejtette, hogy a rosszhiszemű birtokos esetében szükségtelen annak vizsgálata, hogy ténylegesen képes volt-e az ingóság rendeltetésszerű használatára, mivel a károkozó magatartása a jogellenes birtokban tartásban, illetve abban jelenik meg, hogy a használatától elzárta a felperest. Mindemellett kifejtette, hogy az alperes tényleges használatára utal az a tény, hogy az alperes elnöke 2010.11.10. napján megkereste a felperest, és kérte a hozzájárulást, hogy a traktorokat levizsgáztathassa /G.20.224./2009. 33.sz. irat F/6.sz. melléklete/. Ugyanezen kérelmet ismételte meg az alperes a 37.sz. periratban 2010. 12. 08. napján.

A jogerős ítéletekben kifejtettekre figyelemmel nem ítélte alaposnak azt az alperesi védekezést sem, hogy a gyümölcscrázógép nem képezi a felperes tulajdonát, és a felperes a többi gépen sem korlátozásmentes tulajdont szerzett. Kiemelte, hogy a jogerősen elbírált kérdést a per későbbi szakaszában már nem lehet vitássá tenni. Erre tekintettel az alperes ismételt tanúbizonyítási indítványait is elutasította.

Hangsúlyozta, hogy a felperes által érvényesített használati díj nem a dolog tulajdonosát megillető használat átengedésének az ellenértéke, hanem a jogellenes birtokban tartással okozott károk ellentételezése. Így nincs jelentősége annak, hogy az irányadó miniszteri rendeletek milyen tulajdonosi korlátokat /13/2007(III.1.) FVM rendelet 3.§ (3) bekezdés, illetve 28/2008(III.8) FVM rendelet 4.§ (5) bekezdés/ állítottak fel, ugyanis ezek nem eredményezhetik a tulajdonost megillető védelmek korlátozását. Kifejtette azt is, hogy az alperesi tagi kölcsönök visszafizetése az alapszabály rendelkezésein alapult, így annak visszafizetéséhez kötni a gépek átadását, ellentétes volt a tárolási határozatban rögzített megállapodás tartalmával. A felperest egyezségkötési kötelezettség nem terhelte. Önmagában az egyezség el nem fogadása nem tekinthető rosszhiszemű és felróható magatartásnak.

A felperes 2010. február 07. - 2012. február 07. napjáig terjedő időszakra érvényesített - az igazgatótanács határozaton alapuló - használati díj-igényének a törvényszék teljes mértékben helyt adott és a kamatot is a kereset szerint ítélte meg. Kifejtette, hogy a felperes 2010. január 18. napján meghozott határozatával azon tagjait kívánta használati díj fizetésére kötelezni, akik 2009. évben nem forgalmaztak terményt a felperesen keresztül, azonban a felperes által beszerzett és a tulajdonát

képező termelőeszközöket ellenszolgáltatás nélkül maguknál tartották. A határozat az alperest is érintette.

A gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. tv. 45.§ /1/ bekezdése szerint a társaság bármely tagja kérheti a társaság szervei által hozott határozatok bírósági felülvizsgálatát arra hivatkozással, hogy a határozat e törvény vagy más jogszabály rendelkezéseibe, illetve a társasági szerződésbe ütközik. Ezt a rendelkezést ismétli meg a felperes és alperes speciális viszonyát szabályozó A szövetkezetekről szóló 2006.évi X.tv. a 18.§/1/ bekezdésében. A /2/ bekezdés szerint azonban a határozat felülvizsgálatára irányuló keresetet a határozathozatalról való tudomásszerzéstől számított harmincnapos jogvesztő határidő alatt kell megindítani a szövetkezet ellen. A perben nem volt vitás, hogy az alperes a IV/2010. (I.18.) sz. határozatot átvette és a szövetkezeti törvényben megjelölt határidőben a határozatot nem támadta meg bíróság előtt. A felperes az igazgatótanácsi határozatában a mulasztó taggal szembeni szankciót fogalmazott meg. A határozat egyértelműen megjelölte az érintett tagok körét, a szankció mértékét és a tagok egyedi kiértesítése is megtörtént. A határozat kézbesítése maradéktalanul megtörtént és az Sztv-ben meghatározott határidőben nem fordult jogorvoslatért az alperes.

A felperes igazgatótanácsa olyan tárgykörben hozott határozatot, amelyről a szövetkezeti törvény szabályai szerint kizárólag a közgyűlés dönthetett volna, mivel a tagi kötelezettségét és a beszállítási kötelezettségét elmulasztó taggal szemben fogalmazott meg szankciókat, ez pedig olyan tagi kötelezettség keletkeztetése, amelyet kizárólag a közgyűlés határozhat meg. A törvényszék megítélése szerint azonban a gazdasági társaságok taggyűlési határozatai, tagi döntései esetében a Ptk.-nak a semmisségre vonatkozó szabályai nem érvényesülhetnek, hanem arra a külön törvény rendelkezéseit kell alkalmazni. Ilyen jogi álláspontot foglalt el a BH 2001. 182.sz.eseti döntés is.

Kifejtette, hogy a gazdasági társaság ellen határidőben megindított perben hivatott a bíróság állást foglalni a határozat jogszabálysértő jellegéről, illetve annak hatályon kívül helyezéséről. A határozat határidőben történő megtámadása eredményezhette volna a jelen perben felhozottak vizsgálatát: így különösen az alperes tagi kötelezettségeinek terjedelmét, a szankció jogszabálysértő voltát és a szankció összecszerűségét is. Jelen perben a bíróság már nem vizsgálhatta az igazgatótanácsi határozat jogszabálysértő jellegét, illetve az abban rögzített összecszerűséget sem. A jogvesztő határidő elteltét követően a határozat megtámadásának joga más jogcímen, egy aktuális keresettel szembeni védekezés keretében nem éledhet fel.

Kifejtette, hogy a speciális jogszabályban rögzített jogorvoslati határidőn túl előterjesztett és a Ptk. 200.§-án alapuló érvénytelenségi viszontkereset a kereseti kérelemmel szembeni joghatályos védekezésnek nem tekinthető. Erre tekintettel a törvényszék a határozat érvénytelenségének megállapítására irányuló viszontkeresetet elutasította.

Kiemelte, hogy a határozattal szemben az alperest terhelte annak a bizonyítása, hogy nem tartozik a tagi kötelezettséget mulasztó tagok közé, azaz nem terhelheti az igazgatótanács által kiszabott szankció. A perben azonban nem volt vitás, hogy az alperes a tagi kötelezettségét elmulasztotta. A peres felek nyilatkozatai aggálymentesen alátámasztották azt a tényt, hogy az alperes a mulasztó tagok közé tartozott. Az alperes ebben a körben csupán azzal védekezett, hogy nem is terhelte ilyen jogszabályi kötelezettség.

A felperesnek az elmaradt európai uniós támogatások és elmaradt tagi hozzájárulások iránti kereseti kérelmét a törvényszék alaptalannak ítélte.

Az alperes tagi kölcsön iránt előterjesztett viszontkeresete kapcsán a törvényszék kiemelte, hogy a felperes a perben mindvégig elismerte, hogy az alperes 28.917.042.- Ft-ot, továbbá 5.000.- Ft önerő különbözetet utalt át a perbeli gépek beszerzésére, míg 12.000.000.- Ft-ot ugyanilyen célból engedménnyezéssel teljesített.

A Győri Ítéltábla Gf.IV.20.095/2014/9. számú határozata szerint az engedményezéssel teljesített 12.000.000.- Ft esetében nincs helye a tagi kölcsönszerződés érvénytelenné minősítésének, mivel ennek érvényessége körében a felek egybehangzó nyilatkozatot tettek.

A kamatfizetési kötelezettség kezdő időpontját illetően - Győri Ítéltábla útmutatása szerint - vizsgálta, hogy meddig értelmezhető a tagi kölcsön nyújtásának ellentételezéseként, kvázi ellenszolgáltatásként az ingyenes használat. A bíróság megítélése szerint a jóhiszemű birtokláshoz tapad az ingyenes használat, így a tagi kölcsön is legkorábban a rosszhiszeművé válás időpontjától követelhető vissza. Nem hivatkozhat ennél korábbi kamat kezdőidőpontra az alperes. Úgy foglalt állást, hogy a jóhiszemű birtoklás idejére a kölcsön nyújtásának ellentételezésére az ingyenes használat szolgált, így a rosszhiszeművé válás időpontjától, 2008. augusztus 01. napjától illeti meg az alperest a Ptk. 301/A. § szerint felszámított kamat.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint nem tekinthető iránymutatónak a szövetkezeti alapszabályban rögzített kamatmérték a tagi kölcsön vonatkozásában, ugyanis ez ügyleti kamatként került megjelölésre, míg 2008. augusztus 01. napjától a felek kölcsönös elszámolási helyzetbe kerültek, így ettől az időponttól a törvényes késedelmi kamatot lehet felszámítani.

A 28.917.042.- Ft esetében megállapította, hogy a felek a tagi kölcsön nyújtásának írásba foglalását - a 2006. évi X. tv. 53. § ellenére - elmulasztották, így az alaki hiányosságokkal rendelkező - a Ptk. 217. § /1/ bekezdése alapján semmis - megállapodás alapján az alperes alappal kérhette az eredeti állapot helyreállítását. Mindezek alapján a törvényszék ezen összeg megfizetése körében a felperes késedelmi kamatfizetésének kezdő időpontját 2006. december 15. napjában határozta meg

A 3.372.480.- Ft összegű meggy-ellenérték tekintetében a törvényszék vizsgálta, hogy a 2007. november 27. napján a felperes törvényes képviselője által is aláírt elszámolás csak előzetes kalkuláció volt-e, a meggy szállítás tagi kölcsönként elszámolható-e az alperes juttatásaként. A bíróság a rendelkezésre álló tanúvallomások és okiratok mérlegelése során hangsúlyosan értékelte, hogy mely nyilatkozat az eljárás mely szakaszában keletkezett. Különös súllyal értékelte azokat az okiratokat, amelyek a perindítást megelőzően tartalmaztak adatot a meggy ellenértékének jellegére és a felperes visszafizetési kötelezettségére.

Rámutatott arra, hogy az alperes 2008. augusztus 06. napján kelt levele egyértelműen az önerő biztosításának részeként jelöli meg a számlakövetelést.

Különösen értékelte az elsőfokú bíróság azt, hogy a meggy ellenértékének elszámolhatóságára és annak vitatására tett nyilatkozatok a hatályon kívül helyezett ítélet meghozatalát követően keletkeztek a perben a felperes részéről.

A beszerzett gépek finanszírozásáról és a finanszírozás elszámolásáról szóló (G.20.224/2009/4/A/4. számú mellékleteként becsatolt) okiratot, továbbá a 2007. november 21-i (15/A/2. szám alatt csatolt) elszámoló levelet a felperes képviselője írta alá, ebben a nettó beszerzési árhoz képest az alperes által biztosított önrész 45%-ban került elszámolásra. Az elszámolólevél rögzíti a meggy ellenértékének elszámolását is.

A törvényszék megítélése szerint a jogvita keletkezését megelőzően nem volt kérdés, hogy a felek között a meggy ellenértékét a gépek beszerzésével összefüggésben el kell számolni, az eljárás későbbi időpontjában változtatta meg erre vonatkozó nyilatkozatát a felperes, amelyet a bíróság a felperes terhére értékel. A felperes hivatkozott arra, hogy ő a meggy átvételét soha nem végezte el, hanem azt az alperes a ... Kft.-nek szállította. Az alperes sem tudta beszerezni azt az igazolást, amely a ... Kft. vételár kiegyenlítését igazolta volna a felperes felé. Az eljárás különböző időpontjaiban tett ellentmondó alperesi nyilatkozatot a 2007. november 27. napján tett felperesi elszámolással szemben nem lehetett figyelembe venni.

Kifejtette, hogy önmagában a számla visszaküldése a felperes részéről nem tekinthető a meggyérték elszámolhatóságának a kizárásaként. A perben az alperes igazolta, hogy a felperes képviselője, ... két alkalommal is elismerte, hogy ezzel az összeggel a felperes az alperes felé tartozik.

Az elsőfokú bíróság mindezek alapján a meggy ellenértékét tagi kölcsönnek minősítette, mely kölcsönt az alperes a perbeli gépek beszerzéséhez nyújtotta, így ennek visszafizetése körében is a jogellenes birtoklás kezdő időpontjától ítélte meg kamatot az alperes részére. Ekorben a bíróság nem osztotta az alperes által 2007. szeptember 1-ban megjelölt kamatfizetési kezdő időpontot.

* * *

A felperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatását, a tagi kölcsön jogcímére alapított marasztalás tőkeösszegének 36.117.042 forintra való leszállítását, a kamatfizetési kötelezettség mértékének a jegybanki alapkamat+2%-os mértékben való meghatározását, az állam javára 300.000 Ft-os összegben meghatározott illetékfizetési kötelezettség és az alperes javára 2.600.000 forint+áfa ügyvédi munkadíj megfizetésére kötelező rendelkezés mellőzését kérte.

Az elsőfokú eljárásban kifejtetteket fenntartva hangsúlyozta, hogy a meggyet az alperes a ... Kft-nek adta át, aki aztán soha senkinek nem fizette ki annak ellenértékét. ... könyvelő nyilatkozatai ezt alátámasztják.

Az alperes 2016-ban nyilatkozott először akként, hogy a meggy ellenértékét szeretné, azideig tagi kölcsönként követelte ezt vissza, nem pedig vételárként. A vételár követelése elévült, a felperes elévülési kifogását azonban az ítélet nem bírálta el.

A törvényszék a meggy ellenértékét tagi kölcsönnek minősítette. Nem adott magyarázatot, hogy mi volt a jogcím váltás indoka.

Nem helytálló az indokolásban szereplő megállapítás, mely szerint a felperes az eljárás későbbi időpontjában megváltoztatta a meggy sorsát illetően a nyilatkozatát. Már a per elejétől ugyanazon tartalommal nyilatkozott a felperes ezzel a tétellel kapcsolatosan. A kezdetektől ugyanazon összegben ismerte el a tagi kölcsönt, mellyel kapcsolatosan az elszámolási kötelezettség megnyíltával keletkezett a visszafizetési kötelezettsége.

Tagi kölcsönként minősítés esetén pedig nem az ítéletben megjelölt, hanem az alapszabályban meghatározott mértékű kamatfizetési kötelezettség terheli a felperest.

Hangsúlyozta, hogy 36.117.042 Ft erejéig a tőketartozását a felperes soha nem vitatta, kizárólag az esedékessé válás és a késedelmi kamat mértéke képezte vita tárgyát részéről. Ezen összeg erejéig tehát a kezdetektől elismerésben lévő felperest pervesztesnek minősíteni és perköltség megfizetésére kötelezni nem lehet. A felperes ezt az összeget mindig is beszámítani szándékozott az alperesi tartozásba, a beszámítás elfogadása esetén az alperesnek viszontkeresetet sem kellett volna indítani, hiszen a felperes a perre okot nem adó fél volt tekintetben az alperessel szemben.

A kifejtettekre és arra tekintettel, hogy a korábbi fellebbezési eljárás során a felperes pernyertesnek tekinthető, a hatályon kívül helyező végzésben megállapított költségből 2.500.000 Ft másodfokú illetékre, továbbá az alperessel szembeni követelése körében a 72%-os pernyertesének arányára tekintettel 1.080.000 forint kereseti illetékből álló perköltségre jogosult.

Ugyanezen elvek mentén a korábbi másodfokú eljárásra 500.000 Ft plusz ÁFA, az alperessel szembeni követelése tekintetében 5.845.478 forint plusz áfa, továbbá az igazgatósági határozat megtámadásával kapcsolatos jogvita körében 50.000 Ft plusz ÁFA képviseleti díjból álló elsőfokú perköltség megfizetésére tarthat igényt az alperestől, azzal, hogy az alperes javára a felperes perköltség fizetésére nem köteles.

Az alperes fellebbezésében elsődlegesen az ítélet részbeni megváltoztatását, a felperesi kereset teljes elutasítását, másodlagosan a felperes használati díj és kártérítés jogcímén előterjesztett követelése tárgyában hozott marasztalás összegének leszállítását, harmadlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését kérte.

Az első fokú eljárásban előadottakat fenntartva kifejtette, hogy a 25/1999 (III. 5) FVM. Rendelet 5.

§ e) pontja, az 1234/2007/EK Rendelet 125.a cikk (3) bekezdés d) pontja, továbbá a szövetkezeti törvény 14. § (2) bekezdése, a 42. § (3) bekezdése és a 46. § (2) bekezdése, valamint a felperes alapszabályának rendelkezése értelmében az igazgatóságnak nem volt hatásköre a tagot érintő szankció meghatározására. A határozatban foglalt szankciót még a közgyűlés sem alkalmazhatta volna, mert a meghozatalakor irányadó Uniói rendelet és a felperes alakulásakor hatályban lévő FVM rendelet szerint a tagi kötelezettségét nem teljesítő taggal szembeni szankcionálási lehetőségeket az alapszabályban kellett volna tételesen felsorolni. A határozat nemlétezőnek tekintendő, alkalmazása kizárt a szövetkezeti jogviszonyban. Kógens szervezeti szabályok megsértésével hozott határozatok joghatás kiváltására nem lehetnek alkalmasak. Utalt az Európai Parlament és Tanács 2009. szeptember 16-i 2009/101/EK irányelv 10. cikk (1) bekezdésére, mely ugyan harmadik személyek felé fennálló jogviszonyra irányadó, álláspontja szerint azonban analógia útján a perbeli esetben is alkalmazandó.

Hangsúlyozta azt is, hogy az elsőfokú ítélet ezirányú megállapításával szemben nagyon is vitás volt, hogy a határozatban foglalt tagi kötelezettségét az alperes megszegte-e. A tagoknak ugyanis termelési kötelezettsége nincs, beszállítási kötelezettség akkor terheli őket, ha termeltek. Az alperesi ültetvények nem fordultak termőre az irányadó időszakban, így 2009-re beszállítási kötelezettség elmulasztása nem állapítható meg.

Arra az esetre, amennyiben az ítéltábla a határozat nem létezését, semmisségét nem állapítaná meg, a Ptk. 236. § (3) bekezdésének analógia útján való alkalmazására utalással - a megtámadás határidejének lejártát követően, a felperesi követeléssel szembeni védekezésésként, kizárólag a kereseti követelés összegéhez igazodó kifogásként - hivatkozott a határozat érvénytelenségére az alperes.

Kifejtette, hogy az ítéletben hivatkozott (BH 2001. 182. számú) eseti döntés alapjául szolgáló határozat annyiban szabályszerű, hogy a jogosulttól származik, a fél csak a döntés tartalmát, anyagi jogi megalapozottságát vitatja. A perbeli esetben a használati díjra irányuló szankciót a felperes azonban az alapszabály értelmében minden alaki kellekkel rendelkező közgyűlési határozatban sem hozhatott volna érvényesen.

Az alperes kiemelte, hogy az e körben ismert jogesetek a felek valós tagi-, a társasági jogviszonyára vonatkoznak, nem pedig polgári jogi jellegű egyoldalú kötelezettséget állapítanak meg. A Fővárosi Törvényszék G.41.882/2009 számú határozatára hivatkozással kifejtette, hogy a szövetkezeti határozatba foglalt polgári jogi jogügyletre (polgári jogügyletből eredő elszámolásra) nem irányadóak, nem alkalmazhatóak a határozatok felülvizsgálata iránti perre vonatkozó rendelkezések. Amennyiben az elszámolás tárgyát képező szolgáltatás teljes mértékben független a szövetkezet és tagja közti együttműködéstől, a szövetkezeti tagsági jogviszonytól, úgy az önálló polgári jogi szerződésből fakadó nyilatkozat megtétele kizárólag polgári peres úton tehető vitássá. A perbeli esetre nézve az alperes hangsúlyozta, hogy a határozatban foglaltak nem a tagsági jogviszonyhoz kapcsolódnak, a határozat kizárólag, egyoldalúan kötelmi jogi kötelezettséget állapít meg. A határozat nem minősül szervezeti szabálynak, nem egy szervezeti- működési döntés, hanem a gépek használatának ellenértékét meghatározó jognyilatkozat.

Az alperes a fellebbezésében hivatkozott az igazgatósági határozat által megállapított használati díjnak a piaci viszonyokhoz képest három és félszeres mértékére, amelyre figyelemmel a Ptk. 201. § (2) bekezdése alapján a szolgáltatás - ellenszolgáltatás közti feltűnő értékkülönbség állapítható meg. Kifogásolta, hogy a törvényszék nem adta indokát ítéletében, hogy ezt miért hagyta figyelmen kívül. Az alperes azt is kifejtette, hogy az igazgatósági döntésből nem következik, hogy a felperesnek a követelése alapjául megjelölt összegű lejárt pénzkövetelése állna fenn az alperessel szemben. Önmagából a határozatból ki kellene derülnie, hogy melyik tagra milyen feltételek mellett milyen szankciókat fogalmaz meg. Ezek egyértelmű meghatározása azonban hiányzik a határozatból. Mindemellett a határozat a rázógép tekintetében különböző értékeket foglal magába, azok egymáshoz való viszonyát semmilyen összefüggésben nem teremti meg.

A fellebbezés szerint a rendeltetésszerű joggyakorlás követelményét is sérti és a joggal való visszaélés esetét valósítja meg az igazgatósági határozatok.

Az alperes kiemelte, hogy a felperes 2010. február 7-ig kártérítésként érvényesített követelést, arra hivatkozással, hogy nem tudta a berendezéseket használni és nem tudott velük szabadon rendelkezni. Az elsőfokú bíróság ehhez képest használati díj címén ítélte meg a felperesnek a 14.622.268 Ft-ot, holott ilyen jogcímet a felperes ezen kereseti kérelme körében nem jelölt meg.

A korábbi eljárási szakaszban a felperes tulajdonjoga ugyan megállapítást nyert, a tulajdonjogának azonban kötelmi jogi korlátai voltak. Az elismerési tervnek megfelelően a támogatásból beszerzett eszközökkel a tagokat ingyenesen kellett támogatnia, segítenie. Az alperes birtoklásával legfeljebb annyi kár érhetne a felperest, hogy más forrásból kellett beszereznie más tagok részére gépeket, hogy azokat ingyenesen átadhassa a többi tagnak. Ilyen körülmény azonban a perben nem merült fel. A gépeket a felperes csak a végleges TÉSZ-kénti elismerési tervében foglaltak szerint hasznosíthatta. E körben utalt az európai uniós normák és a magyar jogszabályok összefüggéseivel kapcsolatosan az elsőfokú eljárásban már kifejtettekre, kifogásolva, hogy azokra a törvényszék ítélete utalást sem tartalmaz. Hangsúlyozta, hogy a kártérítés megítéléséhez elengedhetetlen a kár összegének, az elmaradt haszonnak a meghatározása, a felperes konkrét elmaradt bevételről beszél, de ennek sem összegét, sem meghatározása alapját nem adja meg.

Az MVH 49/2008 (IV. 21.) közleménye alapján megállapítható, hogy a kettő db 2007-es beszerzésű traktor, mint a támogatással megvalósított beruházás a termelői szervezetként való elismerés megszerzését követő öt évig nem volt elidegeníthető. Ebből az következik, hogy a felperes nem szedhetett hasznot az elismerési és beruházási tervtől eltérően ezen traktorokkal kapcsolatban. Az ilyen kötelezettség a korábbi beszerzésű traktorok esetében is fennállt, csak az erre irányadó közlemény már nem lelhető fel az átszervezett Államkincstár honlapján.

Az alperes kifejtette, hogy a 261. számú gyümölcsrázó gép tekintetében a felperes már csak azért sem érvényesíthet használati díj követelést, mert az nem volt az alperes használatában, az alperes azt kizárólag csak tárolta, mégpedig a ... Kft. megbízásából.

Kifogásolta, hogy az ítélet 2013. december 31. napja helyett 2005. január 1-jében határozza meg az alperesi tagi viszony a megszűntét.

Az alperes leszögezte, hogy a törvényszék a 2010. február 6-ig tartó időszak tekintetében a felperesnek a géphasználat akadályozására irányuló magatartását azért nem ítélte relevánsnak, mert a használati díjat nem a tényleges használat ellentételezéseként, hanem az alperes jogellenes birtoklással megvalósított károkozó magatartása ellentételezéseként ítélte megállapíthatónak. Ugyanakkor nem rendelkezett az ítélet ugyanezen magatartások relevanciájáról a 2010. február 7-ét követő használati díj esetében. Az igazgatósági határozat által megállapított használati díj mértékének mérséklését tenné indokolttá az eszközök használatának időleges ellehetetlenítése. Utalt a Ptk. 428. § (1) bekezdésére, amely az igazgatósági határozat által létrehozott tartós bérleti jogviszonyban alkalmazandó lett volna. A felperes a 3 db traktor műszaki engedélyeztetéséhez való hozzájárulás késleltetésével akadályozta az alperest az eszközök használatában, így ezen 119 nap időtartamra eleve nem illeti meg a használati díj a felperest.

A 2010. február 6. előtti időszakban a felperes 2008. szeptember 5-től 2010. január 25-ig akadályozta az alperest az 5 traktor használatában, ugyanis elvette a forgalmi engedélyeket és az indítókulcsokat, az alperesnél pedig több kulcs nem maradt.

Kifogásolta az alperes azt is, hogy a bíróság nem értékelte a felperesnek a szakértők befolyásolására irányuló magatartását.

A meggy ellenértékével kapcsolatos követelés körében hangsúlyozta, hogy a ... Kft. benyújtott bizonylata alapján megállapítható, hogy egy gyűjtő számon az adott időszaki utalásokat a cég átutalta a felperes részére.

Kiemelte az alperes, hogy a birtokolt eszközökkel kapcsolatosan költségei merültek fel, melyeket a felperes nem vitatottan nem fizetett meg. Az alperes a Ptk. 194. § (1) bekezdése alapján igényt tarthat a dologra fordított szükséges költségeinek megtérítésére. Ennek megfelelően jelölte meg követelését az elsőfokú eljárásban, a 2017. november 20-án kelt beadványában, a törvényszék azonban ezekről nem határozott. A birtoklás 2010.02.06-ig terjedő idejére 10.034.400,- forintban, míg a 2010.02.07.-2012.02.07. közti időszakra 28.339.857,- forintban összesíthetők az érvényesített költségek, melyek még az igazgatósági határozat kifejezett rendelkezése folytán is mindenképpen levonandók a használati díjból.

Az alperes az ítélet hatályon kívül helyezésére irányuló kérelmének indokaként arra hivatkozott, hogy a törvényszék a bizonyítékokat kirívóan okszerűtlenül mérlegelte, e körben nem vette figyelembe az alperes használatának bizonyított korlátozását és az alperes oldalán felmerülő költségeket sem. Álláspontja szerint az ítéltábla hatályon kívül helyező végzésében foglaltaknak sem tett eleget a törvényszék, nem tárta fel az alperes és felperes közötti atipikus szövetkezeti kapcsolat tartalmát és annak hatását az egymással szembeni kötelezettségekre.

A felperes csatlakozó fellebbezésében a 2010. február 7. napjáig terjedő időre az alperes terhére megállapított használati díjat 54.661.200 Ft-ra és ennek 2009. május 4-től számított középátlagos, a Ptk. 301/A §-a szerinti késedelmi kamatára kérte felemelni.

Elmaradt EU-s támogatás jogcímén 7.026.369 Ft tőke, elmaradt tagi működési hozzájárulás címén pedig 7.637.325 Ft tőke és ezek 2009. május 4-től számított középátlagos, a Ptk. 301/A §-a szerinti késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

A használati díj tekintetében hangsúlyozta, hogy a szakértő mind üzemóra elszámolási alapon, mind pedig hasznosíthatósági alapon elvégezte a pontos számításokat, az előbbi elszámolás azonban a felperessel szemben méltánytalanul hátrányos. A felperes nem kötött szerződést a gépek használatára az alperessel, az üzemórák nem egzakt kimutatásokon alapulnak, az ezzel kapcsolatos aggályait az elsőfokú eljárásban részletesen kifejtette és fenntartja. A szakértő kimunkálta, hogy egy adott évben a gépek átlagos használat mellett hány napon keresztül voltak használhatóak, ez alapján 54.661.200 Ft a díjszámítás a 2010. február 6-ig terjedő időszakra. Ugyancsak a szakértői vélemény igazolja az elmaradt támogatások és működési hozzájárulások összegét.

Az alperes fellebbezésével kapcsolatosan a felperes hangsúlyozta, hogy a határozatok megtámadására vonatkozó speciális szabályokat (jogvesztő határidő) az igazgatósági határozat esetében figyelembe kell venni. Emellett utalt a Legfelsőbb Bíróság Gf.VII.30.613/1998. sz. döntésében foglaltakra, mely szerint a társaság tagja a tagsági jogviszony megszűnése után már nem kérheti a határozat semmisségének megállapítását.

Fenntartotta azon álláspontját, hogy az igazgatósági határozat nem a tagot szankcionáló, hanem a mindennapi gazdálkodást érintő operatív döntés, melynek meghozatalára az igazgatóságnak kiterjed a hatásköre.

Az alperes fellebbezésével kapcsolatosan eljárásjogilag azt is kifogásolta, hogy az igazgatósági határozat tekintetében nem foglal magába az elsőfokú ítélet megváltoztatására irányuló kérelmet.

Kifejtette azt is, hogy az alperes az elsőfokú eljárás során nem terjesztette elő a levonandó költségeivel kapcsolatos igényét, így erre már a másodfokú eljárásban nincs lehetősége. Mindemellett ezen igényt megalapozatlannak is minősítette a felperes, tekintettel arra, hogy az alperes hozta létre a jogsértő helyzetet, így saját jogsértő magatartásával kapcsolatosan felmerülő

költségeit nem érvényesítheti, mindemellett bizonyítékokat e körben nem csatolt be, de fel sem ajánlott.

* * *

A felperes fellebbezése részben, a perköltség tekintetében alapos, a csatlakozó fellebbezése és az alperes fellebbezése részben, az alábbiak szerint alapos.

Az elsőfokú bíróság a jogvita eldöntéséhez szükséges bizonyítást lefolytatta, az általa megállapított tényállás a beszerzett peradatok okszerű mérlegelésén alapszik, érdemében helyes, annyiban szorul kijavításra, hogy az alperes nem 2005. január 1-jéig, hanem 2013. december 31-ig volt a felperes tagja.

Az elsőfokú bíróság terhére - az alperesi fellebbezésben foglaltakkal szemben - nem állapítható meg az eljárás lényeges szabályainak az elsőfokú eljárás részbeni megismétlését szükségessé tevő megsértése, és nem maradt el a per eldöntéséhez szükséges valamely tény, körülmény feltárása sem, amely miatt a bizonyítás kiegészítése válna szükségessé. Az alább részletezett jogi álláspontra tekintettel nem volt a perben olyan körülmény, mely további bizonyítást tett volna indokolttá, a felek által előterjesztett további indítványok teljesítését a törvényszék alappal mellőzte. Az elsőfokú ítélet tehát érdemi felülbírálatra alkalmas.

Az ítéletábra ugyanakkor a törvényszéknek az ítélete alapjául szolgáló jogkövetkeztetéseit és annak indokait csupán részben osztotta.

Az ítéletábra a másodfokú eljárás kereteinek meghatározása körében mindenekelőtt az alábbiakra mutat rá.

A felperes pontosított keresetében a 2008. augusztus 1. és 2010. február 6. közötti időszakra használati díj, továbbá elmaradt EU-s támogatás és elmaradt tagi működési hozzájárulás megfizetésére kérte az alperes kötelezését. Ezen kereseti kérelmei egymással a valóságos tárgyi keresethalmazatot alkotnak. Az elsőfokú bíróság a használati díj iránti keresetnek részben helyt adott, míg az elmaradt bevételek megfizetése iránti kérelmeket elutasította. Az alperest használati díj megfizetésére kötelező rendelkezést az alperes megfellebbezte, ugyanakkor az elmaradt bevétel iránti igényt elutasító rendelkezést a felek fellebbezéssel nem támadták, így azok a Pp. 228. § (4) bekezdése értelmében jogerőre emelkedtek.

Kizárólag azon ítéleti rendelkezés ellen van helye a per főtárgya tekintetében - a Pp. 244. § (1) bekezdése alapján - csatlakozó fellebbezés előterjesztésének, amely annak a kereseti kérelemnek az elbírálására irányult, amellyel szemben az ellenérdekű fél fellebbezést nyújtott be. A Pp. 244. § (1) bekezdése sem teszi lehetővé a csatlakozó fellebbezés benyújtását az ítéletnek az önálló kereseti kérelmet elbíráló, de fellebbezéssel nem támadott, ezáltal jogerőssé váló rendelkezésével szemben (Kúria Pfv. II. 20.135/2011/8., Pfv. IV. 21.472/2015 /6., Pfv. IV. 25.134/2016/2., Pfv. VI. 20.698/2006/13. számú eseti döntések).

A kifejtettekre tekintettel az elmaradt EU-s támogatás és tagi működési hozzájárulás iránti kereseti kérelmet elutasító ítéleti rendelkezéssel szemben csatlakozó fellebbezésnek nem volt helye, így ezen rendelkezések érdemi felülbírálatát az ítéletábra mellőzte.

Az ítéletábra a **használati díjra kötelező** ítéleti rendelkezéssel szembeni alperesi fellebbezés kapcsán az elsőfokú ítélet indokait osztva a gyümölcsrázó gép tekintetében kiemeli, hogy a berendezés felperesi tulajdonba tartozott, az alperes a birtokbaadás megtagadására alapot szolgáltatató jogcímet nem igazolt, és az sem nyert bizonyítást, hogy a gép birtoklása kapcsán a felperes nem az alperessel, hanem a ... Kft-vel állt közvetlen jogviszonyban, az alperes pedig a ... Kft. megbízása

alapján csupán tárolta berendezést. Az alperes ez irányú nyilatkozatát semmilyen peradat nem támasztja alá, éppen ellenkezőjére enged következtetni a tárolási nyilatkozat (G .20.224/2009/1/F/1. sz. irat). A kifejtettek szerint a használati díj iránti követelés tekintetében az alperes passzív perbeli legitimációja fennáll.

A felperes keresetében 2008. augusztus 1-jétől 2012. február 7-ig terjedő időszakra használati díj iránt érvényesített igényt (a 2010. február 7-ét követő időszakra nézve elsődlegesen a hivatkozott igazgatótanácsi határozatban foglalt mértékben).

Az igazgatótanácsi határozatra alapított felperesi követeléssel szembeni védekezését az alperes részben a határozat érvénytelenségére való hivatkozására alapította, ennek körében viszontkeresetet, másodlagosan érvénytelenségi kifogást is előterjesztett.

A határozat érvénytelenségével kapcsolatosan az ítéltábla az elsőfokú bíróság döntésével és annak indokaival maradéktalanul egyetértett. A törvényszék a társasági határozatok felülvizsgálatára irányadó speciális jogszabályi rendelkezések helyes alkalmazásával foglalt állást akként, hogy az alperes, mint tag a jogvesztő határidő elmulasztása után a szervezet határozatának jogszerűségét sem viszontkereset, sem érvénytelenségi kifogás útján nem teheti alappal vitássá. Az alperesi fellebbezésben kifejtettekkel kapcsolatosan rámutat az ítéltábla arra, hogy a határozat jogszerűségének felülvizsgálata körében lennének elbírálandóak az igazgatótanács hatáskörének, a szankció alapszabályban való meghatározásának, a határozat tartalmi teljességének hiányára alapítva felhozott érvek.

A szervezet határozatának jogszerűsége kifogás eredményeképpen - a Ptk. 236. § (3) bekezdésének analógiájával - sem vizsgálható érdemben felül, ha a speciális jogszabályi rendelkezések feltételei nem állnak fenn.

A kifejtettek a határozatnak a feltűnő értékkülönbségre alapított felülvizsgálatát sem teszik lehetővé, a jogszerűség-szemponthoz felülvizsgálat lehetőségének hiányára alapított elsőfokú ítéleti indokolás ezen érvénytelenségi ok tekintetében is irányadó.

A fentiekre figyelemmel a viszontkeresetet elutasító ítéleti rendelkezés és a határozat érvénytelenségére alapított alperesi védekezés alaptalansága tekintetében elfoglalt első fokú ítéleti álláspont megalapozott.

Az ítéltábla ugyanakkor érdemben az alábbiak szerint egyetértett az alperesnek a határozat és a felek polgári jogi jogviszonyának egymással való viszonyát, ekként a határozatban foglalt kötelezettség jelen perben való alkalmazhatatlanságát illetően elfoglalt fellebbezési érveivel.

Helytálló az elsőfokú ítélet álláspontja, mely szerint az alperes 2008. augusztus 1-jétől jogalap nélkül volt a per tárgyát képező hat mezőgazdasági gép birtokában, az elsőfokú ítéletben hivatkozott jogerős ítéletek megállapításaira is figyelemmel nem vitatható, hogy az alperes 2008. augusztus 1-jén a felperes felhívására köteles lett volna kiadni a felperesnek a gépeket, azok birtokban tartására semmilyen jogcím nem szolgáltatott a részére alapot (Ptk. 193. § (1) bekezdés). Ekkortól rosszhiszemű jogalap nélküli birtokosnak minősül, mert az adott helyzetben általában elvárható gondosság mellett tudnia kellett, hogy a felperessel szemben nem jogosult a birtoklásra, hiszen - függetlenül a tulajdonjog majdani megszerzésére irányuló feltevésétől, szándékától - a gépek feltétel nélküli kiadását vállalta. (A korábbi időszakra pedig a felek megállapodása szerint az alperest terheltek a gépekkel kapcsolatosan felmerülő kiadások, így az esetleges költségekre való hivatkozás (Ptk. 193. § (2) bekezdés) sem teremtett volna alapot a dolog visszatartására.)

A peres felek között az alperesi közreműködéssel és az alperes igényei szerint beszerzett berendezések birtoklására, használatának ellenérték nélküli átengedésére a felperes és alperes közti - a Tanács 2007. október 22-i 1234/2007/EK rendelet követelményeinek megfelelő felperesi alapszabály által szabályozott - tagsági jogviszony (az abból fakadó kölcsönös együttműködés) keretei között került sor. A jogviszony tartalmát kitöltő jogok és kötelezettségek a szervezeti

jogviszony, továbbá a felek ezen alapuló együttműködésének a megállapodásukkal létrehozott szabályrendszerével határozhatók meg.

Ennek keretében illeszthető a felek azon tartalmú megállapodása, melyből az alperesnek a gépek felperesi felszólításra való visszaadási kötelezettsége keletkezett. Ezen kötelezettség elmulasztása esetére - a jogalap nélküli birtoklásból eredő jogokra és kötelezettségekre (az egymással szemben elszámolható követelésekre, azok mértékére, a mérték meghatározására) - a peradatok szerint sem a felperes alapszabálya, sem más szintű szervezeti szabályai, sem maguk a felek megállapodása nem tartalmaz rendelkezéseket.

A szövetkezet és tagja között - ennek rendezésére irányuló szövetkezeti szabályozás, illetve megállapodás hiányában - a jogalap nélküli birtoklás tekintetében tisztán polgári jogi jellegű jogviszony jött létre, melynek keretei között a birtoklás jogalapjának megvonását követően sem az alperesnek a dolog visszaadására vonatkozó kötelezettsége, sem pedig a felek ezt követő időszakra érvényesíthető igényei nem a szövetkezeti jogviszonyból eredeztethetők. Ebben a jogviszonyban nincs relevanciája az alperes tagsági viszonyának, azaz a felperessel szemben az alperes nem mint tag, hanem mint a felperessel fennálló polgári jogviszony alanya tartozik helytállni.

Az igazgatótanácsi határozat keletkezését jóval megelőzően létrejött polgári jogi jogviszonyra az utólag hozott határozatban foglalt szabályozás hatálya nem terjed ki. A határozat szabályozása legfeljebb azon tagokra lehet irányadó, akik a határozat meghozatalakor a felperes gépeit a felperes hozzájárulásával, a tagsági viszonyon alapuló együttműködés keretei között birtokolják, nem pedig a 2008. augusztus 1-jétől a felperes hozzájárulása nélkül, jogalap nélkül birtokló alperesre.

A fentiek szerint alapos tehát az alperes fellebbezésének azirányú okfejtése, hogy a 2010. február 7-ét követő időszakra érvényesített használati díj iránti igény összecszerű meghatározására a határozat a perben nem irányadó, nem alkalmazandó.

A felek között a berendezések birtoklásával összefüggésben keletkezett jogviszonyra (a felek jogaira és kötelezettségeire) tehát 2008. augusztus 1-jétől kezdődően egészen 2012. február 7-ig egységesen a jogalap nélküli birtoklás Ptk.-ban foglalt szabályai az irányadók.

A felperes használati díj iránti keresetének részben helyt adó ítéleti rendelkezések felülbírálata során elsődlegesen kiemelandó, hogy a jogalap nélküli birtokossal szembeni használati díj iránti igény a jogalap nélküli gazdagodás szabályai szerint bírálendő el, a jogalap nélkül birtokolt dolog használatának ellenértéke a jogalap nélküli gazdagodás megtérítésének kötelezettségéből eredő használati díj.

Az elsőfokú bíróság a használati díj iránti igény jogalapját ugyan kártérítés jogcímén ítélte fennállónak, de ahogy a kereseti kérelem jogcímének eltérő minősítése a bíróságot nem köti, úgy - amennyiben az ennek alapjául szolgáló tények megállapításához szükséges adatok rendelkezésre állnak - az elsőfokú bíróságnak a marasztaló rendelkezés jogcíme kérdésében elfoglalt eltérő álláspontja sem teszi érdemi felülbírálatra alkalmatlanná az ítéletet.

A követelést eltérő jogcímen elbíró elsőfokú bíróság érdemben helyes jogi következtetésre jutott annak megállapításával, hogy a használat jogának elvonását a használati díj hivatott kiegyenlíteni.

Az alperes kétséget kizáróan használta a berendezéseket. Ezt a traktorok esetében a mérőórák igazolják. A rázógépek tekintetében maga az alperes sem hivatkozott a használatot akadályozó körülményre.

Az alperes felperes rovására való gazdagodása abban a megtakarításban állapítható meg, amelyet a gazdálkodása körében felmerült szükségletek kielégítése során azáltal ért el, hogy a felperes gépeit használta. A gazdagodása tehát az abból fakadó vagyoni előny, hogy a gépek iránti szükségleteit nem piaci alapú szolgáltatás igénybevételével elégítette ki, a tevékenysége által megkövetelt géphasználatért ellenértéket nem fizetett.

A gazdagodás-alapú elszámolás alapjául az alperes általi tényleges használaton alapuló (a traktorok

esetében az üzemórához, a rázó gép tekintetében a gyümölcsbetakarítási idény időtartamához igazodó) használati díj meghatározása és alkalmazása szolgálhat, ennek erejéig terjed az alperesnek a jogalap nélküli gazdagodásból eredő használati díj fizetési kötelezettsége.

Az alperes általi géphasználat mértéke a traktorok esetében az üzemóra-adatok alapján kalkulálható. A felperes ugyan vitatta a mérőórák által rögzített üzemóra mennyiséget, a mérőórák meghibásodására vagy manipulálására utaló peradat azonban nem áll rendelkezésre, ilyen körülmény igazolására bizonyítás nem folyt, így a felperes nem indítványozott, ekként a felperes ez irányú hivatkozását a per eldöntése során nem lehetett érdemben figyelembe venni.

A rázó gép esetén a bizonyítási eljárás során a szakértő által a betakarítási idény hosszát (éves átlagban 23 nap) és a napi üzemóra időt (10 óra/nap) illetően tett megállapításokat (55. sz. szakvélemény 6. oldal) a felek nem vitatták, ezen adatok alapján a betakarító gép tényleges alperesi használatának, hasznosításának mértéke is meghatározható.

Az elsőfokú bíróságnak az üzemóra-alapú elszámolás alkalmazhatóságára irányuló jogi álláspontja helytálló, ugyanakkor a szakértő az üzemóra-alapú (az 55. sz. szakvéleményben meghatározott, majd a 105. számú kiegészítésben pontosított) kalkulációja során a használati díj összegét (hangsúlyozva annak non-profit jellegét) a berendezések beszerzési értékéből kiindulva a traktorok esetében az üzemórákban megállapított használat arányos (évi 15%-os) értékvesztés, míg a rázó gép esetén az évi 20%-os amortizáció mértékében határozta meg.

Ez a meghatározási mód azonban nem illeszthető be a használati díjnak a gazdagodás meghatározásán alapuló - fenti - elszámolási rendszerébe, hiszen nincs összefüggésben az alperes által a gépek használata útján elért vagyoni előnnyel, az elért megtakarítással.

Sem a szakértő, sem az elsőfokú bíróság nem volt figyelemmel arra sem, hogy a mérőórák részben nem a jogalap nélküli birtoklás időszakára eső (a 2008. augusztus 1. utáni) alperesi használat üzemidejét rögzítik, hiszen a traktorokat az alperes már a korábbiakban is használta.

Az alperes nyilatkozata szerint a gépek kezdettől fogva az ő birtokában voltak, azokat hozzá szállították le. Erre figyelemmel az átadás-átvételi jegyzőkönyvek (G. 20.224/2009/5. sz. iratok) alapján megállapítható, hogy a 3 db Case ... típusú traktor alperesi birtokbavételére 2006. október 13-án, míg a 2 db Case ... típusú traktor birtokbavételére 2007. október 26-án került sor. Megállapítható tehát, hogy az előbbieket esetében az összesen 6732 üzemóra-használat időarányos része, 4417 üzemóra, míg utóbbiak esetén az összesen 8072 üzemórából 6583 üzemóra, mindösszesen tehát 11.000 üzemóra számolható el a perrel érintett (2008.08.01. és 2012.02.07. közötti) időszakra.

A traktorok tekintetében a szakértő által 4500-6500 Ft/üzemórában (55., 62., 97., 105., és 121. számú szakvéleményben) meghatározott és a felek által nem vitatott mérték középértékének (5500 Ft/üzemóra) figyelembevételével a per tárgyát képező időszakra 60.500.000 forintban állapítható meg a használati díj.

A rázó gép esetén a 23 napos idény és a szakértő által meghatározott (55. sz. szakvélemény) napi 10 órás üzemidő, a betakarított famennyiség száma (15.000 db), továbbá a szolgáltatás díja (450 Ft/fa) alapján 6.750.000 forintban, míg a 35.000 Ft/óra szolgáltatási díj figyelembevételével 8.050.000 forintban lenne megállapítható az idényenkénti használati díj. A felperes pontosított keresetében (114. sz.) és a csatlakozó fellebbezésében azonban - a szakértő más irányú következtetését elfogadva - évi 4.440.800 forint erejéig érvényesítette az igényét, így a Pp. 215. §-ára figyelemmel csak ennek erejéig - tehát összesen három idény alapulvételével 13.322.400 Ft-ig - minősíthető alaposnak a felperesi igény.

A kifejtettre figyelemmel a felperes **használati díj** iránti igénye a hat gép után mindösszesen

73.822.400 Ft összegben alapos.

A jogalap nélküli birtokos a Ptk. 194. §-ában meghatározott **költségeinek megtérítésére** igényt tarthat. Ennek megfelelően az alperes már az 59. számú beadványában kifogásolta, hogy a szakértő a használati díj megállapítása során nem vette figyelembe a javítási, karbantartási díjakat. Az első fokú eljárásban, a tárgyalás berekesztését megelőzően (138/A/2. sz. alatt csatolt beadványában) a használati díjból levonandó - különböző jogcímenek felmerült - költségeit 39.813.962 forintban, fellebbezésében 38.374.257 Ft-ban jelölte meg, anélkül hogy állításai alátámasztására bizonyítékot csatolt volna.

A szakértő által megállapított, a gépbérleti piacra érvényes üzemóra-díj olyan jogviszonyokban érvényesül, ahol a bérbeadó saját költségén biztosítja a használónak a berendezés használatra való alkalmasságát, ennek keretében a javítását, karbantartását és viseli ennek költségeit. A perbeli esetben az irányadó időszakban a javítást, karbantartást nem vitatottan az alperes végezte, saját költségén. A használati díj jogalap nélküli gazdagodáson alapuló elszámolása, továbbá a Ptk. 193. § (1) bekezdése és a 194. § (2) bekezdésének utolsó fordulata által a rosszhiszemű birtokos számára - ugyancsak a jogalap nélküli gazdagodás, a Ptk. 363. § (1) bekezdésének rendelkezése alapján - biztosított igény folytán az alperes e körben felmerült költségeivel az általa fizetendő használati díj mértéke csökkentendő, az alábbiak szerint.

A szakértő a szakvéleményében és annak kiegészítésében a perbeli mezőgazdasági gépek karbantartási, javítási díját 1400-1500 Ft-ban határozta meg üzemóránként. Ezt a megállapítást a felek nem vitatták. A fentebb már kalkulált üzemóra-mennyiséggel és az üzemóránkénti karbantartási, javítási költség középértékének (1450 Ft) alapulvételével az alperes a teljes perbeli időszakra mindösszesen 16.950.500 Ft (a traktorok után 15.950.000,- a rázógép után 1.000.500,- Ft) költség levonására, ekként beszámítására lenne jogosult. Az alperes azonban javítás, karbantartás címén (alkatrész, kenőanyag, szerelés, javítás, a karbantartó személy költségeként) kizárólag **12.148.257** forint erejéig érvényesített költségigényt, így az ebben a körben megállapítható költségek alperes által megjelölt összegét meghaladó részének felszámítására a kérelem korlátaira tekintettel nincs eljárási lehetőség.

Az alperes által további címen (tárolási, őrzési költség, a személyzet állási időre számított bére) beszámítani kért költségek tekintetében az igény a bizonyíthatatlanságán túl az alábbiak miatt sem alapos. A jogalap nélküli birtokosra akkor irányadóak a felelős őrzés rendelkezései, ha jóhiszeműnek minősül (Ptk. 195. § (2) bekezdése), illetve, ha a dolog kiadását a birtoklással kapcsolatosan őt megillető igényekre hivatkozással megtagadhatja (Ptk. 193. § (2) bekezdése). Az alperes 2008. augusztus 1. után utóbbi alapján sem volt jogosult a dolog kiadásának megtagadására, erre alapot adó költségekre nem is hivatkozott, akkortól kezdve pedig rosszhiszemű birtokosnak minősül. A kifejtettek szerint a dolog őrizetéről - szemben a Ptk. 196. § (1) bekezdésének a felelős őrzésre irányadó rendelkezéseivel - az alperes nem a jogosult, tehát nem a felperes költségére és veszélyére volt köteles gondoskodni, hanem a Ptk. 195. § (3) bekezdése szerinti kárfelelősségéből adódóan, a felelősségét megalapozó károsodás megelőzésére irányuló érdekének megfelelően. E körben helytálló az a felperesi érvelés is, hogy ezen esetleges alperesi kiadások a saját felróható magatartása, a dolog kiadásának megtagadása hiányában nem merültek volna fel.

A 3 db traktor személyzetének állásidőre számított bére elszámolására az alperes a jogalap nélküli birtoklás szabályai szerint nem jogosult, a költség nem a dologra fordított költségnek minősül. Ez irányú igény legfeljebb a kártérítés szabályai szerint lenne érvényesíthető, ennek ténybeli alapjai azonban nem nyertek bizonyítást.

A fentebb kifejtettek szerint **az elszámolható alperesi igények megfelelő beszámításával a felperes javára fizetendő használati díj tőkeösszege mindösszesen 61.674.143 Ft.**

Az elsőfokú bíróság a használati díj után - bár a tőkeösszeget két időszakra megbontva határozta meg - középárányos időtől járó késedelmi kamat megfizetésére kötelezte az alperest. A kamatfizetési kötelezettséget és kezdő időpontját megállapító ítéleti rendelkezéseket az alperes arra hivatkozással kérte kijavítani, hogy a felperes a használati díj iránti követeléséről nem állított ki számlát, így az alperes nem esett késedelembe, tehát kamatfizetési kötelezettsége nem keletkezett. A kijavítás iránti kérelmet etekintetben elutasító 146. számú végzést a Győri Ítéltábla Pf. IV. 25.430/2018/2. sz. végzésével helybenhagyta, kifejtve, hogy a kérelemben foglaltak a kijavítani kért ítéleti rendelkezések anyagi jogi alapjait teszik vitássá, így az ítélet kijavítására nem adnak alapot, a felhozottak az ítélet érdemi felülbírálata körében lennének elbírálhatóak. Az alperes az elsőfokú ítéletet 2017. november 30-án vette át, fellebbezésében a kamatfizetésre irányuló rendelkezéseket nem támadta, a kijavítás iránti kérelmét jóval a fellebbezési határidőn túl, 2018. január 29-én nyújtotta be, így az abban foglaltak fellebbezésként nem voltak elbírálhatóak, ezért - tehát fellebbezés hiányában - az elsőfokú ítéletnek az alperest a használati díj után középárányos időtől késedelmi kamat megfizetésére kötelező rendelkezéseinek érdemi felülbírálata nem képezte a másodfokú eljárás tárgyát. Ennek megfelelően a per tárgyát képező teljes időszakra mindösszesen fizetendő (az elsőfokú ítéletben foglaltakkal szemben nem két időszakra megbontott) használati díj tőkeösszege után a nemfellebbezett elsőfokú ítéleti rendelkezéseknek megfelelő mértékű, ugyancsak középárányos időtől (2010. május 4-től) esedékes késedelmi kamat megfizetésére köteles az alperes.

A kifejtettekre figyelemmel az ítéltábla a felperes csatlakozó fellebbezésének (a 2010. február 7-ig terjedő időszakra járó használati díj felemelésével) és az alperesi fellebbezésnek (a 2010. február 7-től járó használati díj leszállításával) részben helyt adott.

A felperes fellebbezésében a **tagi kölcsön** címén való marasztalás tőkeösszege, valamint a késedelmi kamat mértéke vonatkozásában támadta az ítélet érdemi rendelkezéseit.

Az előbbi körben a vitatott 3.372.480 Ft-os (a meggy ellenértékével kapcsolatos) követelés tekintetében az elsőfokú bíróság az ítéletében részletesen megjelölt okiratoknak és a felek nyilatkozatainak az összességére kiterjedő mérlegelése útján ítélte igazoltnak azt az alperesi tényállítást, hogy a felek megállapodása szerint az alperes a felperesnek értékesítette a meggyet, aki a ... Kft. részére továbbértékesítette azt. A felperesnek a vételár-tartozását minősítették át a felek az alperes részéről nyújtott tagi kölcsönné, elszámolva azt a gépbeszerzéshez való hozzájárulás körében. Ezt igazolja a felperes képviselője által aláírt (2007. november 27-i, G. 20.221/2009/15/2. sz. alatt csatolt) elszámolás, továbbá az is erre enged következtetni, hogy az alperes eladóként számlázta le a felperesnek, mint vevőnek a meggy ellenértékét (16/A/1. sz. alatti, 2007. 08. 30-án kelt 2007/00175. sz. számla), majd a felperes 2007. 09. 18-án szállítóként számlázta le az áru ellenértékét a vevőként megjelölt ... Kft.-nek (16/A/1. sz. alatti, 2007/00052 sz. számla) és a felperes - a számlái stornózása ellenére - a felszámolási eljárás során hitelezőként bejelentette ezirányú igényét a ... Kft.-vel szemben (72. sz. alatt csatolt hitelezői igénybejelentés).

A termék felperesre való átruházásából fakadó vételárigény tagi kölcsönné való átminősítésével az alperes részéről a 3.372.480 Ft tagi kölcsön teljesítettnek minősül. Nem az alperes ... Kft.-vel szembeni követelésének felperesre való engedményezésére került tehát sor, így az alperessel szemben a felperes nem hivatkozhat eredménnyel arra, hogy a ... Kft. a felperes által továbbértékesített áru ellenértékét a felperesnek nem fizette meg. A felek megállapodásának fenti tartalmát azok a későbbi körülmények sem képesek cáfolni, hogy a felperes a könyvelésében is szerepeltette-e a tagi kölcsönt, illetve a ... Kft.-vel szembeni követelését.

A felperes elévülésre alapított védekezése sem alapos, az alperes ugyanis - a jogcím minősítésétől függetlenül - a perben e körben a kezdetektől a meggy ellenértékével teljesített tagi kölcsön iránt érvényesített igényt.

Nem alapos a felperesnek a késedelmi kamatot érintő fellebbezési kérelme sem, a törvényszék ez

irányú helyes indokainak megfelelően megállapítható, hogy az alapszabály felperes által hivatkozott rendelkezése a tagi kölcsön üzleti kamatának mértékét határozza meg, a késedelmi kamatra irányadó rendelkezést nem tartalmaz.

A fentiek értelmében tehát a felperesi fellebbezés a per fő tárgyát érintő körben nem alapos, a tagi kölcsön címén a felperest marasztaló ítéleti rendelkezés megfellebbezett részének megváltoztatására az ítélet tábla nem látott alapot.

Az ítélet tábla a kifejtettekre tekintettel az elsőfokú bíróság ítéletének megfellebbezett rendelkezéseit a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján részben, az ítéleti rendelkezésében foglaltak szerint megváltoztatta.

Az ítélet részbeni megváltoztatása - ezáltal a pernyertesség arányának módosulása - a Pp. 81. § (1) bekezdésének megfelelően a felperesi fellebbezésben foglaltaktól függetlenül is indokolttá tette az elsőfokú ítélet perkoltségviselésre irányuló rendelkezéseinek megváltoztatását.

A felperes a kereseti kérelme tekintetében hozzávetőleg 30 %-os arányban minősül pernyertesnek, az ügyvédi megállapodás szerinti ügyvédi munkadíjnak (8.118.720 Ft + Áfa) ezzel arányos részére tarthat tehát igényt az alperessel szemben, ugyanakkor köteles megfizetni az alperesnek a 32/2003 (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés c) pontja szerint megállapított ügyvédi munkadíj 70 %-át. Az alperes 6000 Ft tanúdíjat és 331.576 Ft szakértői díjat előlegezett, előbbi 4200 Ft-tal, utóbbi 87.000 Ft-tal több, mint amennyit a pernyertességének arányában viselni köteles. A kereseti kérelem körében tehát az ÁFA-val együtt az alperes javára 635.000 Ft ügyvédi munkadíjból, 4200 Ft tanúdíjból, 87.076 Ft szakértői díjból álló perkoltség megfizetésére köteles a felperes. A lerótt kereseti illetékből az alperes 450.000 Ft-ot köteles a felperesnek megfizetni.

Az igazgatótanácsi határozat érvénytelenségének megállapítása iránti viszontkereset körében az alperes egészében pervesztes lett, így 63.500 Ft - áfát is magában foglaló - ügyvédi munkadíj felperes javára való megfizetésére köteles.

A tagi kölcsön megfizetése iránt előterjesztett viszontkereset tekintetében - a felperes ez irányú helytálló fellebbezési érvelése folytán - a Pp. 80. § (1) bekezdése értelmében az alperes nem tekinthető pernyertesnek a felperes által mindvégig elismert, csupán saját követelésével szemben beszámítani kért részösszeg (a követelés 91 %-a) erejéig, e körben a felperes költségeiben az alperest kell elmarasztalni. Az alperes köteles megfizetni a felperesnek 1.442.000 forint - áfát is magában foglaló - ügyvédi munkadíjból álló perkoltséget, míg az államnak köteles megfizetni 273.000 Ft feljegyzett viszontkereseti illetéket. Az ezt meghaladóan feljegyzett 27.000 Ft viszontkereseti illetéket a felperes köteles megfizetni az államnak.

A Győri Ítélet tábla Gf. IV. 20.095/2014/9. sz. határozatában megállapított költségekből az alperes köteles megfizetni a felperesnek 410.000 Ft - áfát is magában foglaló - ügyvédi munkadíjat, és 2.275.000 forint felperes által előlegezett fellebbezési illetéket.

A megismételt elsőfokú eljárás körében a tagi kölcsönre irányuló viszontkereset kapcsán az alperes az IM rendelet 3. § (4) értelmében 700.000 Ft-ban megállapított - áfát is magában foglaló - ügyvédi munkadíjból álló perkoltség megfizetésére köteles a felperes javára.

A felperesi fellebbezés a per fő tárgya tekintetében teljes egészében eredménytelennek bizonyult, a felperes 100.000 Ft - áfát is magában foglaló - ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perkoltség megfizetésére köteles az alperes javára. Ebben a körben a felperes helyes hivatkozás a szerint az (1) Itv. 51. § bekezdése értelmében illetékfizetési kötelezettség nem keletkezett.

A felperes csatlakozó fellebbezése körében fellebbezési illetéket nem rótt le, holott a csatlakozó fellebbezés nem a korábbi másodfokú eljárás tárgyát képező ítéleti rendelkezéssel, illetve követeléssel, nem a tagi kölcsön megfizetésére irányuló alperesi igénnyel volt összefüggésben. Erre figyelemmel nem irányadóak az Itv. 51. § (1) bekezdésének rendelkezései, a csatlakozó fellebbezés a perbeli esetben illetékköteles. Az illeték mértéke az Itv. 46. § (4) értelmében 1.250.000 Ft,

melynek lerovására az ítéletábra az Itv. 74. § (2) bekezdése alapján leletezés terhével hívta fel a felperest. A felperes csatlakozó fellebbezése a 2010. február 7-ét megelőző időszakra megítélt használati díj tekintetében - az időarányos rész, tehát - 11.809.500 forint erejéig, azaz 30%-ban vezetett eredményre, ennek figyelembevételével a felperes köteles az alperesnek megfizetni 355.500 Ft - áfát is magában foglaló - ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget, ugyanakkor az alperes köteles megfizetni a felperesnek 375.000 Ft fellebbezési illetékből álló perköltséget.

Az alperesi fellebbezés 57%-os mértékben bizonyult eredményesnek, erre figyelemmel a felperes köteles megfizetni az alperesnek 323.000 Ft - áfát is magában foglaló - ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget, továbbá 1.425.000 forint lerótt fellebbezési illetéket (az alperes a személyes illetékfeljegyzési joga ellenére az 1.500.000 forint fellebbezési illetéket leróta).

A kifejtettekre figyelemmel az alperes a felperesnek 15 napon belül az áfát is magában foglaló 1.202.000 Ft ügyvédi munkadíjból, valamint 1.583.800 forint készkiadásból álló, mindösszesen 2.785.800 Ft összegű első és másodfokú perköltség megfizetésére köteles. A felperes 27.000 Ft, míg az alperes 273.000 Ft feljegyzett viszontkereset illeték megfizetésére köteles az államnak.

ő, 2018. július 4.

Dr. Zámbó Tamás sk.
a tanács elnöke

. Maurer Ádám sk.
előadó bíró

. Szalay Róbert sk.
bíró

A kiadmány hitelül:

Kiadó